

Додаток
до розпорядження голови облас-
ної державної адміністрації
від 31.05.2019 № 371/2019-р

ІНФОРМАЦІЯ

про хід виконання Програми поводження з
відходами у Хмельницькій області на 2018-2022 роки

За даними статистичної звітності на підприємствах Хмельницької області у 2017 році (статистичні дані за 2018 рік буде оприлюднено у вересні 2019 року) утворилося 0,93 млн т відходів I-V класів небезпеки.

На 01 січня 2018 року в області було накопичено 323,8 т відходів I класу небезпеки, з них – 253,5 т становили непридатні та заборонені до подальшого застосування хімічні засоби захисту рослин (далі – ХЗЗР), 97,6 т – II, 1405,9 т – III та 8649163,3 т – IV класів небезпеки, з яких 8523814,9 т становлять тверді побутові відходи.

В області переробляється і повторно використовується 36,8 т полімерних відходів; передано на переробку в якості вторинної сировини 192,2 т відпрацьованих шин; 160,5 т відпрацьованих мастил використано в різних технологічних процесах; на утилізацію передано 15,9 т гальванічних шламів та 71,7 т відпрацьованих акумуляторів.

Найбільшим утворювачем шламів гальванічних у 2017 році було ПАТ “Укрелектроапарат”, яким утворено 11,900 т відходів.

Цього ж року утворилося відходів від надання послуг з охорони здоров’я людей – 15,4 т, передано спеціалізованим організаціям – 15,1 тонн відходів.

Ситуація, що склалася у сфері екологічної, антропогенної та техногенної безпеки в області створює загрозу для безпечного існування сучасного і майбутніх поколінь.

З метою впровадження системного підходу до поводження з відходами на регіональному рівні, зменшення обсягів утворення відходів, ефективної системи сортування відходів з вилученням ресурсоцінних компонентів, переробкою їх на матеріали та вироби, а також визначення місць під будівництво (технічне налаштування) регіональних полігонів (сміттєпереробних заводів), що відповідають сучасним стандартам та санітарним нормам, рішенням сесії обласної ради від 27.03.2018 року № 39-18/2018 затверджено Програму поводження з відходами у Хмельницькій області на 2018-2022 роки (далі – Програма).

На сьогодні прийнято та затверджено 16 районних та міських (міст обласного значення) програм поводження з відходами. Не розроблено такі програми у Кам’янець-Подільському, Хмельницькому, Шепетівському районах

та місті Шепетівка. У цьому році закінчився термін дії програми у Ярмолинському районі.

Торік затверджено програми поводження з відходами у містах Старокостянтинів та Хмельницький, Гуменецькій, Жванецькій, Китайгородській сільських ОТГ, Рихтівській, Підпилип'янській сільських радах Кам'янець-Подільського району, Летичівській, Старосинявській селищних, Крупецькій сільській Славутського району ОТГ.

Проблема відходів є актуальною й досить гострою для сільської місцевості. У більшості сільських населених пунктах відсутні програми поводження з відходами, схеми санітарної очистки населених пунктів та правила благоустрою, що призводить до утворення стихійних сміттєзвалищ та погіршує екологічний і санітарний стан прилеглих територій.

За інформацією районних державних адміністрацій, міст обласного значення та інших органів місцевого самоврядування на 01.05.2019 у Хмельницькій області нараховується 727 сміттєзвалищ та полігонів твердих побутових відходів, у тому числі 692 сільських сміттєзвалища у відданні сільських рад, та 21 полігон і 14 селищних сміттєзвалищ, які знаходяться на обслуговуванні комунальних підприємств.

На виконання постанов Кабінету Міністрів України від 03.08.1998 № 1216 “Про затвердження Порядку ведення реєстру місць видалення відходів”, від 31.08.1998 № 1360 “Про затвердження Порядку ведення реєстру об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів” Департаментом природних ресурсів та екології облдержадміністрації сформовано та ведуться реєстри місць видалення відходів та об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів. На 01 травня 2019 року погоджено та затверджено 464 паспорти місць видалення відходів, у тому числі для 408 сільських, 11 селищних сміттєзвалищ та 21 полігону твердих побутових відходів, 639 реєстрових карт об'єктів утворення відходів, 33 реєстрових карти об'єктів оброблення та утилізації відходів та розроблено 903 технічних паспорти на відходи.

Із 21 полігону міст обласного значення та райцентрів тільки 5 мають проектно-кошторисну документацію (Городок, Деражня, Нетішин, Славута, смт Теофіполь), на всі полігони оформлено паспорти місць видалення відходів.

Проблемним питанням на сьогодні є незадовільний екологічний стан та незавершена паспортизація місць видалення твердих побутових відходів на території селищних та сільських рад.

Із 692 сільських сміттєзвалищ твердих побутових відходів паспортизовано усього 408.

Повністю паспортизацію сільських сміттєзвалищ проведено у Деражнянському, Красилівському та Теофіпольському районах. Із 34 сміттєзвалищ у Летичівському районі паспортизовано 32, із 24 у Новоушицькому – 20, із 59 у Старокостянтинівському – 54.

Роботу щодо паспортизації сільських сміттєзвалищ твердих побутових відходів за період з червня 2017 року по квітень 2019 проведено у Вінковецькому, Дунаєвецькому, Ізяславському, Кам'янець-Подільському, Полонському, Шепетівському, Ярмолинецькому районах.

Не проводилася така робота у Білогірському, Волочиському, Городоцькому, Славутському, Старокостянтинівському, Старосинявському, Чемеровецькому та Хмельницькому районах.

Іншим проблемним питанням залишається перевантаженість полігонів. Потребують розширення або закриття полігони у містах Хмельницький, Кам'янець-Подільський, Нетішин, Славута, Старокостянтинів, Шепетівка.

Згідно з вимогами статті 32 Закону України “Про відходи” з 01 січня 2018 року захоронення неперероблених (необроблених) побутових відходів заборонено.

Роздільний збір відходів запроваджено у містах Хмельницький, Кам'янець-Подільський, Славута, Старокостянтинів, Нетішин та Волочиск.

З минулого року запроваджено роздільне збирання твердих побутових відходів в окремих населених пунктах Городоцького, Ізяславського, Новоушицького, Полонського, Старокостянтинівського, Чемеровецького, Ярмолинецького районів та частково у селищі Вінківці, з початку цього року – у Теофіпольському районі.

Усього роздільне збирання відходів запроваджено у 27 населених пунктах області.

На сьогодні існують проблеми подальшого запровадження роздільного збирання корисних компонентів відходів, що пов'язано, насамперед, з відсутністю реального стимулюючого ринку збуту цих компонентів, зацікавленості у цій проблемі. Крім цього, вторинне використання, переробка та знешкодження твердих побутових відходів потребують вкладення значних коштів.

Для часткового вирішення проблеми щодо зменшення обсягів утворення відходів у м. Хмельницький з 2016 року уведено в дію сміттєсортувальну лінію СЛ-120, яка з часом дасть змогу розвантажити діючий полігон твердих побутових відходів на 20-30 %, та здано в експлуатацію когенераційну установку з дегазації полігону. Сміттєсортувальна лінія функціонує також у м. Дунаївці.

За інформацією виконавчого комітету Кам'янець-Подільської міської ради у серпні минулого року на полігоні твердих побутових відходів за кошти приватного інвестора побудовано технологічну лінію з дегазації полігону для вироблення електроенергії, що значно підвищило безпеку його експлуатації.

Усього в області діє 33 суб'єкти з приймання вторинної сировини.

З 2015 року на базі Старокостянтинівського комбінату комунальних підприємств створено пункт приймання вторинної сировини (скло, папір, пластик). Для відокремлення ресурсоцінних компонентів цього року комбінат планує встановити на полігоні твердих побутових відходів сортувальну лінію.

З 2017 року у селищі Теофіполь та с. Михнівка Теофіпольського району відкрито пункт прийому вторинної сировини (пластик, картон).

Приймальні пункти вторинної сировини діють на території селищ Білогір'я (1 пункт з приймання макулатури), Ярмолинці (2 пункти по заготівлі, переробці металобрухту чорних металів), містах Хмельницький (23 пункти з приймання чорних та кольорових металів, склотари, макулатури та ПЕТ-пляшки) та Нетішин (2 пункти – макулатури, склобою, металобрухту та встановлено сітчасті контейнери для збору ПЕТ-пляшки).

Торік у м. Городок налагоджено роботу гідравлічного пресу для пресування вторинної сировини.

У минулому році на базі Новоушицького комунального підприємства ГП “Комунальник” створено сортувальний центр вторинної сировини із складування та пресування паперу та пластику. На базі правління Чемеровецького районного споживчого товариства створено пункт приймання вторинної сировини.

На виконання заходів Програми з розроблення схем санітарного очищення населених пунктів та правил благоустрою у цьому році розроблено та затверджено такі схеми у Віньковецькому районі – 26 населених пунктів, Шепетівському – 52, Кам'янець-Подільському – 3, Славутському та Старосинявському – 1. У цьому році затверджено схеми 9 населених пунктів Віньковецького та Підпилип'янської сільської ради Кам'янець-Подільського районів.

Усього схеми санітарного очищення затверджено по 409 населених пунктах, при цьому наявні схеми не враховують такого елемента, як роздільний збір ресурсоцінних компонентів.

Не розроблено схеми санітарного очищення населених пунктів у Дунаєвецькій, Полонській міських, Летичівській селищній об'єднаних територіальних громадах (далі – ОТГ), Славутському, Хмельницькому районах та містах Кам'янець-Подільський, Славута, Шепетівка.

Правила благоустрою затверджено по 429 населених пунктах.

Відповідно до рішення обласної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій органам місцевого самоврядування рекомендовано до 01 серпня 2019 року розробити та затвердити місцеві правила благоустрою території населених пунктів.

Повністю забезпечено населені пункти приватного сектору централізованим вивезенням відходів у Городоцькому, Красилівському, Новоушицькому, Хмельницькому районах, переважній більшості міст обласного значення.

За інформацією Департаменту освіти і науки облдержадміністрації на виконання заходів Програми з інформування населення з метою роз'яснення вимог законодавства щодо управління відходами, а саме: упровадження заходів у шкільних закладах щодо набуття навичок з поводження з побутовими відходами у початкових класах реалізується інтегрований курс “Я досліджую світ”, у рамках якого проводяться уроки “Утилізація сміття”, “Ощадливе використання матеріалів”, де на ознайомчому рівні діти дізнаються про особливості сортування сміття. У середніх класах реалізується навчальна програма за вибором “Зелений пакет”, у рамках якої вивчаються теми: “Споживання та відходи”, “Сміття у кемпінгу”, “Життєвий цикл пластмаси і скла” та акцентується увага на проблемі сортування сміття. Також школярі залучаються до участі в екологічних проектах “Утилізація побутових відходів”, “Сортуємо сміття”, де їх навчають дбати про стан навколишнього природного середовища. Також беруть участь в екологічних акціях “Друге життя пластику”, “За чисте довкілля”, “Батарейкам – утилізація” тощо.

З метою підвищення екологічної освіти та свідомості школярів у закладах освіти діє природоохоронний патруль “Юні рятувальники”.

Продовжується проведення комплексу заходів з екологічного виховання, зокрема участь у всеукраїнських конкурсах, конференціях, проектній діяльності, трудових акціях та інше.

На виконання Програми на 2018 рік з різних джерел надходжень було заплановано 85400,0 тис. гривень. Використано 22405,0 тис. грн на закупівлю спецтехніки, контейнерів, облаштування сміттєвих майданчиків, з яких 3600,0 тис. грн – кошти місцевих фондів охорони навколишнього природного середовища, які використано на заходи з утилізації побутових відходів та благоустрій сміттєзвалищ населених пунктів області.

Торік на заходи з оновлення спецтехніки та контейнерного парку не використовувалися кошти у Віньковецькому та Старосинівському районах.

Загалом заходи у рамках Програми спрямовувалися на створення комплексної системи управління відходами різних видів, обмеження їх негативного впливу на довкілля і здоров'я населення області.

Керівник апарату
адміністрації

О. Самолюк